

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Alešem Smetankou ve věci

žalobce: V. D. N., narozen dne X
státní příslušník X
zastoupen Mgr. Markem Eichlerem, advokátem
sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha

proti
žalovanému: Ministerstvo zahraničních věcí
sídlem Loretánské náměstí 5, 118 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2025, č. j. 300472-2/2025-MZV/VO,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2025, č. j. 300472-2/2025-MZV/VO, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 20 556 Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Marka Eichlera, advokáta do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí a vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 5. 4. 2025, podanou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „soud“)

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

dne 7. 4. 2025, domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2025, č. j. 300472-2/2025-MZV/VO (dále jen „*napadené rozhodnutí*“). Žalovaný rozhodl tak, že rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále jen „*prvostupňový orgán*“) ze dne 5. 12. 2024 o zamítnutí žádosti o krátkodobé vízum č. HANO 2024 10 21 0019 podané žalobcem dne 21. 10. 2024 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“) je v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“).

2. Žalobce u prvostupňového orgánu požádal o krátkodobé vízum z titulu rodinného příslušníka občana Evropské unie (dále jen „*EU*“), kterým je jeho manželka, paní N. N. Q., občanka České republiky (dále jen „*ČR*“), trvale bytem O. (dále jen „*manželka*“), s níž uzavřel manželství dne 21. 6. 2024 ve Vietnamu. Podle prvostupňového orgánu úvodní pohovor s žalobcem ukázal, že se manželský pár před uzavřením sňatku viděl jen jednou, a to pouze krátkodobě, a že pár nemá jasnou představu o plánech do budoucnosti, a proto provedl další šetření. Shromážděné informace prvostupňový orgán vyhodnotil tak, že manželství žalobce s jeho manželkou bylo uzavřeno za jediným účelem, kterým byl záměr žalobce požívat právo volného pohybu a pobytu, jež by mu jinak nepříslušelo. Proto prvostupňový orgán žalobcovu žádost zamítl z důvodu, že se tento dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat vízum k pobytu na území.
3. Žalobce v návaznosti na vydání prvostupňového rozhodnutí podal podle § 180e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza (dále jen „*žádost o nové posouzení*“). Prvostupňový orgán neshledal důvod pro udělení krátkodobého víza, tedy nevyužil možnosti vyhovět žalobci v rámci autoremedury, a žádost o nové posouzení postoupil žalovanému, který o této žádosti rozhodl napadeným rozhodnutím.

II.

Žaloba

4. Žalobce ve své žalobě namítal, že byl v řízení o udělení krátkodobého víza jako účastník správního řízení zkrácen na svých právech. V úvodu své žaloby provedl výčet porušení právních předpisů, kterých se žalovaný měl dopustit. Podle žalobce žalovaný řádně nezjistil stav věci ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), přijaté řešení není v souladu s veřejným zájmem a rozhodnutí neodpovídá okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), odůvodnění napadeného rozhodnutí neobsahuje zákonem požadované náležitosti (§ 68 odst. 3 správního řádu), žalovaný nezohlednil skutečnosti hovořící ve prospěch žalobce a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo (§ 50 odst. 3 a odst. 4 správního řádu), žalovaný neprovedl všechny potřebné důkazy (§ 52 správního řádu) a konečně žalovaný podle žalobce porušil § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců a čl. 35 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „*směrnice 2004/38/ES*“).
5. Žalobce označil za zásadní žalobní námitku to, že napadené rozhodnutí neodpovídá skutečnému skutkovému stavu, neboť žalobce nevstupoval do manželského svazku z účelových důvodů. Skutkový a právní závěr správních orgánů nemá oporu ve správním spise a v realitě. Žalobce upozornil, že unijní dokumenty souhrnně označené jako Příručka pro účelové sňatky, ze kterých žalovaný dle napadeného rozhodnutí vycházel, nejsou

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

právním předpisem v pravém slova smyslu. Jedná se o dokumenty mající spíše popisný a doporučující charakter, rozhodně se však nejedná o prameny práva, z nichž by měly správní orgány vyvozovat závazné právní důsledky pro žadatele.

6. Žalobce nesouhlasil s konstatováním, že by nezískal právo pobytu sám. Žalobce neměl před tím, než se seznámil se svojí manželkou, ambici vstupovat do ČR a taky do prostoru schengenských států, a proto ani potřebu usilovat o získání pobytového oprávnění v ČR a nikdy o toto nežádal. Žalovaný zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností konstatováním, že žalobce by takovouto možnost neměl, protože jde o prostou spekulaci. Žalobce je v mladém, produktivním věku, je zcela zdravý a soběstačný, má řadu zkušeností ze své profese obchodního zástupce a daná profese by mohla být podřazena i pod modrou kartu. To, zda by získal pobytové oprávnění, nemůže správní orgán bezpečně hodnotit, nakolik jeho socioekonomické poměry jen stěží mohou představovat překážku při žádosti o udělení pobytového oprávnění. Žalobce má plat (v přepočtu) 460 USD měsíčně, kdy průměrný plat ve Vietnamu je 148 USD a velmi dobře placení lidé mají kolem 500 USD. Žalobce dále vytýkal žalovanému, že mu přičetl k tíži, že žije v podnájmu spolu s dalšími spolubydlícími, což žalobce považuje za absurdní, neboť je normální, že se lidé dělí o náklady na bydlení.
7. Žalobce dále konstatoval, že žalovaný správně vyhodnotil, že pár se seznámil na sociální síti Facebook v lednu 2023, kdy je propojil bratr manžela. Pár však spolu komunikuje a taky komunikoval denně. Oba manželé tak strávili doslova hodiny denně v rámci společných videohovorů a psaní. Žalobce doložil v odvolacím řízení komunikaci z ledna 2023, ale žalovaný se k tomu nevyjádřil. Pár se setkal osobně jednou v červnu 2024 a následně již uzavřel sňatek, avšak žalobce uváděl, že se s manželkou znají již z dětství, navíc se i potkávali, když ona jezdila se svým otcem do Vietnamu. Žádný právní předpis neupravuje zákonným způsobem „minimální délku vztahu“ či jiné v napadeném rozhodnutí uváděné parametry. Přístup žalovaného je velmi paušalizující. Realita v životě však bývá častokrát jiná a bylo tak tomu i v případě žalobce. Kvalitativní měřítko vztahu mezi žalobcem a jeho manželkou nebylo absolutně hodnoceno. I kratší, zato intenzivnější a kvalitně prožitý vztah, může být vztahem skutečným a láskyplným. Takto je tomu i v případě žalobce a jeho manželky.
8. Žalobce dále namítal, že cestování mezi Vietnamem a ČR je velmi nákladné a manželka žalobce provozuje se svým otcem restauraci, kdy se o ni musí starat a nemůže dlouhodobě pobývat ve Vietnamu. Manželé spolu po většinu času, kdy byla manželka ve Vietnamu, bydleli, resp. i cestovali po výletech a tam spolu bydleli. Podle žalobce je pochopitelné, že manželé nemají hypotéku ve Vietnamu, když manželka pobývá v ČR, žalobce má bydlení zajištěno a není jediný důvod si hypotéku, či jinou společnou půjčku brát, neboť každý disponuje dostatkem financí. Komunikaci prostřednictvím sociálních sítí sice nelze považovat za totožnou s osobním setkáním, nicméně v současné době je poznání druhého díky sociálním sítím mnohem intenzivnější a rychlejší. Neznalost některých údajů žalobce vysvětlil v žádosti o nové posouzení.
9. Za poměrně zásadní pochybení žalobce označil skutečnost, že žalovaný absolutně nereflektoval doplnění žádosti o nové posouzení. V rámci doplnění žalobce vyvrátil důvody, pro které byla jeho žádost zamítnuta, doložil řadu listinných důkazů, se kterými se žalovaný vůbec nevypořádal. Žalovaný porušil § 180e zákona o pobytu cizinců a § 68 odst. 3 správního řádu tím, že nevysvětlil, proč nepovažuje odůvodnění a podklady

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

doložené žalobcem za relevantní. Žalovaný se dostatečně určitě nevypořádal se všemi návrhy a předloženými důkazy.

10. Závěrem žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k novému projednání, popř. aby zrušil i prvostupňové rozhodnutí.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 5. 5. 2025 navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
12. Námitku, že skutkový a právní závěr správních orgánů obou stupňů nemá oporu ve správním spise, žalovaný označil za účelovou a lichou, což by sám žalobce naznal, nahlédl-li by do správního spisu. Podle žalovaného se na předmětné řízení neaplikuje část druhá a třetí správního řádu. Navíc obě rozhodnutí byla řádně odůvodněna a rovněž skutkový stav byl zjištěn řádně, dokazování bylo provedeno dostatečně důkladně. Z hlediska námítky neprovedení všech potřebných důkazů žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2018, č. j. 5 Azs 312/2017-33, dle kterého správní orgán při výkonu své pravomoci v zahraničí nemá stejné možnosti jako správní orgány na území ČR. Jakkoliv se žalovaný v napadeném rozhodnutí nevyjádřil ke všem úvahám obsaženým v rámci žádosti o nové posouzení, nezakládá to ještě nepřezkoumatelnost předmětného rozhodnutí. Žalovaný ve svém rozhodnutí postavil proti námitkám žalobce vlastní ucelenou argumentaci, která logicky a po právu rozumně vyložila podporu správnosti jeho závěrů.
13. Žalovaný dále odmítl námitku, ve které žalobce dovozuje chybný postup správních orgánů spočívající v aplikaci *soft law*, konkrétně sdělení Komise C/2023/1392 a sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 26. 9. 2014 č. COM (2014) 604 v konečném znění, jehož přílohou je Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU. Podle žalovaného volný pohyb jakožto primární pravidlo lze v individuálních případech odůvodněných zneužitím práva omezit, přičemž správní orgány nejprve zvažují známky toho, zda ke zneužití práva na volný pohyb nedošlo a až následně v případě pochybností přistupují k šetření. Žalovaný ve vztahu k aplikaci *soft law* poukázal na rozsudek Krajského soudu v Brně dne 16. 2. 2021, č. j. 29 A 108/2019-122. Dle žalovaného právě *soft law* má doporučující charakter a slouží jako výkladové vodítko k zákonu. Žalovaný dále uvedl, že zákonné důvody pro zamítnutí žádosti o vízum rodinnému příslušníkovi občana EU jsou stanoveny v § 20 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, jímž došlo k implementaci čl. 35 směrnice 2004/38/ES. Tato směrnice dovoluje členským státům odepřít vstup, je-li pro to zákonný důvod. K tomuto žalovaný uvádí rozsudek Soudního dvora Evropské unie (velkého senátu) ve věci C-127/08, z něhož dovodil, že je-li naplněn, byť jen jeden ze zamítacích důvodů stanovených vnitrostátním právem, lze rodinnému příslušníkovi občana EU odepřít vstup. Poté žalovaný odkázal na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Gül proti Švýcarsku, stížnost č. 23218/94.
14. Žalovaný k námitce týkající se pravděpodobnosti získání víza žalobcem konstatoval, že standardní schengenské vízum je nenárokový titul, přičemž žalobce by musel doložit zejména svoje finanční zabezpečení, zpáteční letenku a ubytování. Současně se jedná dle čl. 21 vízového kodexu o návratový titul, přičemž návratovost musí být prokázána. Ve

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

vízovém řízení žalobce však bylo zjištěno, že představuje riziko nedovoleného přistěhovalectví a návratovost do země původu by pravděpodobně neprokázal.

15. Dále žalovaný argumentoval, že veškerá skutková zjištění správních orgánů, na kterých jsou jejich rozhodnutí založena, plynou z vízového spisu. Podle žalovaného byla naplněna negativní kritéria, jež byla poměřována s dalšími okolnostmi případu, a řádně zjištěný skutkový stav směřuje zcela jistě k závěru, že manželství bylo ze strany žalobce uzavřeno účelově. Není rozhodné, co manželé tvrdí, ale jak se skutečně chovají. Sňatek byl uzavřen po pouhých osmi dnech osobní známosti páru a poté, co se budoucí manželé zasnoubili po telefonu, aniž by se osobně setkali či snad sdíleli společnou domácnost. Seznámení i uzavření sňatku iniciovala rodina. Žalovaný výše uvedené v napadeném rozhodnutí zmiňuje s intencí vysvětlit, jakou má žalobce motivaci pro uzavření účelového sňatku, resp. dokreslení celého případu. Na okraj žalovaný dodal, že manželka žalobce obdržela české státní občanství teprve v listopadu 2022, přičemž se ihned na přelomu nového roku zprostředkovaně seznámila s žalobcem.
16. V případě žalobce byly naplněny faktory, které mohou vést k závěru o účelovém manželství, a to že není udržováno manželské soužití, chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství, manželé se nikdy před sňatkem neviděli a manželé se neshodnou při uvádění svých osobních údajů, důležitých osobních informací či informací o průběhu první schůzky. Žalobcova argumentace je dle žalovaného spekulativní. K žalobci rozporovanému posuzování jeho socioekonomické situace žalovaný dodal, že se jednalo o příkladný výčet běžných společných závazků vznikajících mezi manželi. Pokud totiž jedno z tzv. indikativních kritérií svědčí pro závěr, že ze strany žadatele o vízum bylo manželství uzavřeno účelově, pak je namíste zabývat se jeho sociálně-ekonomickým zázemím.
17. Současně žalovaný konstatoval, že manželům nebyl znemožněn vzájemný kontakt ani pobyt v zemi původu žalobce či jiné třetí zemi. Žalovaný v dané souvislosti odkázal na několik rozsudků krajských soudů. Poukázal na to, že žalobce jeho manželka navštívila pouze jedenkrát, přičemž ihned v rámci prvního setkání přistoupili k uzavření manželství, nicméně poté se již nikdy osobně nesetkali. Z povahy věci tak tito nikdy ani nesdíleli společnou domácnost. Společný život páru tak není realizován, a tudíž mu do něho ani nemohlo být ze strany správních orgánů zasaženo.
18. K námitce o nepřihlížení k žalobcem doložené komunikaci žalovaný uvedl, že první set konverzace (73 stran) byl předložen již prvostupňovému orgánu, a to poté, co byl žalobce při pohovoru vyzván k jejímu doložení. Z předmětné komunikace nicméně není zřejmé, kdy byla pořízena, neboť u ní zcela chybí datace. S ohledem na skutečnost, že druhý i třetí set komunikace již dataci obsahuje, vzbuzuje první set komunikace důvodné pochybnosti o autenticitě. Druhý set komunikace (42 stran) již sice obsahuje data, nicméně neúplná, protože z nich není zřejmý konkrétní rok vzniku. Z hlediska výkladu uvedeného data „thg“ je zkrácená forma slova „tháng“, což znamená vietnamsky měsíc (v kalendářním smyslu). Tedy „thg 3“ znamená březen (třetí měsíc). S ohledem na vízový spis a absenci razítka o datu přijetí předmětné listinné konverzace byla tato žalobcem předložena již při podání vízové žádosti. Komunikace manželů tedy byla předložena v rámci prvostupňového řízení a oba správní orgány se touto zabývaly. Oba správní orgány k těmto dokumentům přihlížely, což potvrzuje již to, že byl vyhotoven její překlad. Žalovaný uzavřel, že s ohledem na absenci datace doložených konverzací manželů nelze tyto považovat za

důkazní prostředek ohledně tvrzené existence komunikace páru od roku 2023.

19. Konverzace doložené k žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza jsou ve spisu obsaženy, nicméně k těmto nemohl žalovaný přihlížet s ohledem na zásadu koncentrace řízení dle § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců a přiměřeně § 82 odst. 4 správního řádu, neboť se jedná o důkaz, který mohl žalobce uplatnit již v rámci prvostupňového řízení. I pokud by se tímto důkazem žalovaný v rozporu se zásadou koncentrace řízení zabýval, nejednalo by se o dostatečný důkaz k vyvrácení závěru, že se jedná o účelově uzavřený sňatek a přehodnocení napadeného rozhodnutí, neboť konverzace byla doložena pouze za období leden až březen 2023. Žalobní námitka, kterou je tvrzeno, že se tímto prokazuje dlouhodobost posuzovaného manželství, tak ve světle výše uvedeného nemůže obstát.
20. Závěrem žalovaný vyjádřil přesvědčení, že žalobce nebyl zkrácen na svých právech v rámci vízového řízení před správními orgány a že žalobní body jsou pouhá obecná tvrzení.

IV.

Průběh řízení a ústní jednání

21. Soud předně konstatuje, že žaloba směřující proti napadenému rozhodnutí byla podána včas, neboť byla dodržena zákonná lhůta 30 dnů od jeho doručení žalobci (srov. § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). K tomu došlo dne 6. 3. 2025, tudíž lhůta 30 dnů uplynula v sobotu dne 5. 4. 2025 a zákonná lhůta pro podání žaloby tak skončila v pondělí dne 7. 4. 2025. V tento den byla žaloba podána.
22. Soud dále konstatuje, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou (žalobce byl adresátem napadeného rozhodnutí, přičemž se napadeným rozhodnutím cítí být dotčen na svých právech), proti žalovanému, který je pasivně legitimován (jako odvolací orgán, který vydal napadené rozhodnutí), po vyčerpání řádných opravných prostředků (žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání, o němž žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím, proti němuž již nebylo odvolání přípustné) a obsahuje všechny požadované formální náležitosti. Jelikož soud neshledal žádný důvod nepřipustnosti žaloby, přistoupil k meritornímu posouzení věci.
23. Jako potenciální osobu zúčastněnou na řízení soud vyrozuměním a výzvou ze dne 13. 5. 2025, č. j. 68 A 1/2025-30, oslovil manželku žalobce s informací o konání předmětného soudního řízení a s dotazem, zda má zájem se do řízení přihlásit jako osoba zúčastněná na řízení. Manželka žalobce ve stanovené lhůtě soudu neoznámila, že bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení.
24. Jelikož žalobce vyjádřil nesouhlas s rozhodnutím o věci samé bez jednání, soud konal dne 5. 5. 2026 ústní jednání. Žalobce při jednání setrval na své dosavadní argumentaci, v podrobnostech odkázal na podanou žalobu a při jednání zdůraznil některá z žalobních tvrzení. Dále poukázal na několik rozhodnutí správních soudů, které dle jeho názoru podporují důvodnost jeho žaloby. Takto zejména odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2025, č. j. 16 A 39/2024-35, v němž měla být řešena skutkově velmi podobná věc, a dále na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, ve kterém byl vysloven právní závěr, že je při posuzování účelovosti manželství nutné prokázat kumulativně jak úmysl obcházet zákon o pobytu cizinců k získání pobytového oprávnění, tak i úmysl vést společný manželský život.
25. Rovněž žalovaný při jednání setrval na svém dosavadním procesním stanovisku a v podrobnostech odkázal na písemné vyjádření k žalobě. Dále pak uvedl, že by správní soud

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

neměl nahradit správní uvážení o tom, zda manželství bylo či nebylo uzavřeno účelově. Nároky, které žalobce klade na správní orgány z hlediska odůvodnění rozhodnutí a prokázání účelovosti manželství jsou podle žalovaného nereálné. Správní orgány mají pouze indicie, které musejí skládat dohromady. A právě takto je třeba přistoupit k hodnocení napadeného rozhodnutí a správními orgány zjištěných skutečností. Podle žalovaného žalobcem odkazovaný případ řešený Městským soudem v Praze byl sice skutkově podobný, ale s podstatným rozdílem v tom, že v nyní projednávaném případě zcela chyběly plány manželského páru do budoucna, a rovněž bylo dáno více rozporů mezi výpověďmi manželů. Žalovaný připustil, že důkazní břemeno k prokázání účelovosti uzavřeného manželství leží na straně správních orgánů, nicméně měl za to, že správní orgány v nynějším případě důkazní břemeno unesly, a to ve vztahu k oběma žalobcem uváděným znakům účelovosti manželství. Opakovaně akcentoval, že správní orgány to mají při prokazování účelovosti manželství, zvláště u vietnamských párů, velmi obtížné. Nicméně i přesto se v nyní projednávané věci dle přesvědčení žalovaného správním orgánům podařilo účelovost manželství uzavřeného žalobcem prokázat.

26. Soud při jednání neprováděl žádné dokazování, neboť napadené i prvostupňové rozhodnutí byly součástí správního spisu, jímž správní soud důkaz zásadně neprovádí, a účastníci řízení neměly žádné důkazní návrhy. Soud považoval za dostačující pro posouzení žalobních námitek vyjít z obsahu správního spisu.

V.

Posouzení věci soudem

27. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) soud vycházel při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti, tj. vad ve smyslu § 76 odst. 2 s. ř. s. a dále vad, které by bránily přezkoumání napadeného rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS).
28. Poté, co soud v projednávané věci v mezích žalobních bodů přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i předmětný správní spis, dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**.
29. Soud se nejprve zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť z podstaty věci vyplývá, že přezkoumat z hlediska zákonnosti lze pouze přezkoumatelné rozhodnutí.
30. Podle ustálené judikatury (shrnuté např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2025, č. j. 1 Afs 172/2024-59, bod 34) platí, že: „Z judikatury kasačního soudu vyplývá, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je obecně vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, tedy nesrozumitelnosti či nedostatku důvodů, kvůli kterým skutečně nelze rozhodnutí věcně přezkoumat (např. rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, bod 28). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů pak musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno“ (usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Správní orgán nemusí reagovat na každou dílčí

námítku. Může totiž vystavět vlastní argumentaci, v jejíž konkurenci pak námitky účastníků neobstojí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů má proto své místo zejména v situacích, kdy správní orgán opomene na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. např. již cit. 1 Afs 92/2012-45, bod 28, nověji např. rozsudek ze dne 17. 8. 2023, čj. 1 Afs 66/2023-79, bod 23).“ [všechna podtržení v citacích uvedených v tomto rozsudku byla doplněna soudem]. Rovněž dle ustálené judikatury platí, že správní řízení v prvním a druhém stupni shodně jako odůvodnění prvostupňového a napadeného rozhodnutí tvoří jeden celek a vzájemně se mohou v obou směrech argumentačně doplňovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2016, č. j. 1 As 287/2015-51, bod 27; ze dne 22. 4. 2021, č. j. 1 Azs 43/2021-32, bod 28; či ze dne 18. 7. 2025, č. j. 2 As 179/2024-48, bod 33).

31. Soud shledal napadené rozhodnutí jako celek přezkoumatelným. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je srozumitelné a vnitřně bezrozporné. Žalovaný rovněž vypořádal podstatu námitek a tvrzených skutečností, které žalobce uvedl ve své žádosti o nové posouzení. Obecně platí, že není povinností správního orgánu reagovat na každou dílčí námitku či argument, pokud je odůvodnění rozhodnutí vystavěno na vlastní ucelené argumentaci, která vypořádává podstatu věci. Navíc žalobcem odkazované ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu o náležitostem odůvodnění správního rozhodnutí se v případě rozhodnutí vydanému v řízení dle § 180e zákona o pobytu cizinců neuplatní (srov. § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které vylučuje použití ustanovení částí druhé a třetí správního řádu).
32. Soud tak nepřisvědčil žalobci v tom, že žalovaný „absolutně nereflektoval doplnění žádosti o nové posouzení“. Jak vyplývá z obsahu napadeného rozhodnutí, žalovaný se námitkami obsaženými v žádosti o nové posouzení zabýval jednak explicitně na str. 9 a 10 napadeného rozhodnutí, jednak implicitně v rámci posouzení jednotlivých indikativních kritérií na str. 4 až 9 napadeného rozhodnutí. Žalovaný rovněž odůvodnil, proč se ve shodě s prvostupňovým orgánem domníval, že by žalobce sám o sobě, bez uzavřeného manželství, nezískal právo pobytu na území ČR (viz str. 5 napadeného rozhodnutí). Soud tudíž neshledal důvodnými ani námitky o dílčí nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
33. Jelikož soud posoudil napadené rozhodnutí jako přezkoumatelné, mohl přistoupit k posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí, a tedy se zabývat samotnou podstatou sporu.
34. Jelikož o průběhu správního řízení nebylo sporu, postačuje odkázat na úvodní stručnou rekapitulaci v čl. I. tohoto rozsudku a poté v podrobnostech na str. 1 a 2 napadeného rozhodnutí, kde je průběh řízení popsán.
35. Soud konstatuje, že v nyní projednávané věci byla podstatou sporu otázka, zda správní orgány řádně zjistily skutkový stav a na základě něj dospěly ke správnému závěru, že manželství žalobce bylo uzavřeno účelově s výlučným cílem získat pro žalobce práva volného pohybu a pobytu, na které by jinak žalobce neměl nárok, a tedy zda byl dán důvod pro neudělení krátkodobého víza žalobci pro obcházení zákona s cílem získat vízum k pobytu na území ČR ve smyslu § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců.
36. O základních skutkových otázkách nebylo mezi účastníky sporu a tyto rovněž plynou z obsahu správního spisu. Konkrétně soud považuje za podstatné zmínit následující skutkové okolnosti případu: (i) žalobce se narodil v roce 1999 ve Vietnamu, je vietnamského původu, žije a pracuje ve Vietnamu a před podáním předmětné žádosti o

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

vízum nežádal o jiné vízum do ČR; (ii) manželka žalobce se narodila v roce 2002 ve Vietnamu, je vietnamského původu, v ČR žije od svých 13 let a dne 18. 5. 2022 nabyla české státní občanství; (iii) žalobce se v dospělém věku se svou manželkou seznámil prostřednictvím sociálních sítí, a to na základě zprostředkování kontaktu od svého bratra a manželčina otce, kteří žijí v ČR a znají se; (iv) v červnu 2024 manželka žalobce přicestovala do Vietnamu (konkrétně dne 13. 6. 2024) za účelem svatby s žalobcem, přičemž se jednalo o jejich první osobní setkání v dospělém věku a poté, co spolu začaly být cca od ledna 2023 v kontaktu po sociálních sítích; (v) po proběhlé svatbě (dne 15. 6. 2024) a následné úřední registraci manželství (dne 21. 6. 2024) žalobce strávil s manželkou ještě několik dní ve Vietnamu, načež jeho manželka odcestovala zpět do ČR (dne 4. 7. 2024), zatímco žalobce zůstal ve Vietnamu; (vi) žalobce je zaměstnán ve Vietnamu jako obchodní zástupce v obchodě s elektrotechnikou, má pravidelný příjem a bydlí v nájemním bytě s několika dalšími spolubydlíci; (vii) manželka žalobce v ČR spoluvlastní se svým otcem bistro, kde rovněž pracuje, a otec manželky vlastní dům, kde žalobcova manželka bydlí a kde má i žalobce zajištěno bydlení v ČR; (viii) poté, co si žalobce s manželkou nechali v ČR úředně uznat jejich manželství (oddací list byl vystaven příslušným matričním úřadem dne 2. 9. 2024), žalobce podal dne 21. 10. 2024 předmětnou žádost o krátkodobé vízum z titulu rodinného příslušníka občana EU – své manželky.

37. Soud ve svém posouzení vyšel zejména z následující relevantní právní úpravy a judikатурních východisek.
38. Podle čl. 1 směrnice 2004/38/ES *tato směrnice stanoví: a) podmínky výkonu práva volného pohybu a pobytu na území členských států občany Unie a jejich rodinnými příslušníky; b) právo trvalého pobytu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků na území členských států; c) omezení práv uvedených v písmenech a) a b) z důvodu veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví. Čl. 35 této směrnice umožňuje členským státům přijmout potřebná opatření k odeprání, pozastavení nebo odnětí jakéhokoli práva přiznaného touto směrnicí v případě zneužití práv nebo podvodu, například účelových sňatků.*
39. Vydávání krátkodobých víz je upraveno v přímo použitelném nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) ze dne 13. 7. 2009, č. 810/2009, o kodexu Společenství o vízech (dále jen „vízový kodex“), doplněného o vnitrostátní úpravu v zákoně o pobytu cizinců. Řízení o udělení krátkodobého víza upravuje v tomto zákoně především § 20.
40. Podle § 20 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců *podmínky udělování krátkodobého víza, důvody jeho neudělení, podmínky prodloužení doby pobytu na krátkodobé vízum a důvody zrušení jeho platnosti stanoví přímo použitelný předpis Evropské unie* [tj. vízovým kodexem – pozn. soudu].
41. Podle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců *cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.*
42. Zvláštním druhem opravného prostředku proti rozhodnutí o neudělení víza je žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza podle § 180e zákona o pobytu cizinců, na jejímž základě žalovaný znovu posuzuje, zda byly v projednávané věci naplněny důvody pro

neudělení víza (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2013, č. j. 9 As 92/2013-41).

43. Podle § 180e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je cizinec oprávněn požádat o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza.
44. Podle § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců žádost o nové posouzení důvodů podle odstavce 1 musí obsahovat údaje o tom, kdo ji podává, a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Důvodem žádosti nemohou být skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza.
45. Podle § 180e odst. 6 zákona o pobytu cizinců platí, že ministerstvo zahraničních věcí posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza, o kterých rozhodl zastupitelský úřad, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie [tj. vízovým kodexem – pozn. soudu].
46. Podle § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je v řízení mj. podle § 180e téhož zákona [tj. včetně řízení o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza – pozn. soudu] výslovně vyloučena aplikace části druhé a třetí správního řádu. To ovšem nezabavuje správní orgány povinnosti, aby řádně zjistily skutkový stav pro své rozhodnutí ve smyslu § 3 správního řádu, které vyloučeno není (nachází se totiž v části první správního řádu). Zákon o pobytu cizinců obsahuje v § 169j a násl. speciální úpravu výpovědí, výsledků a pohovorů, a rovněž v § 167 odst. 1 písm. c) speciální oprávnění policie opatřovat potřebná vysvětlení pro výkon pravomocí podle zákona o pobytu cizinců.
47. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 8. 2023, č. j. 10 Azs 86/2023-51, bod 11 konstatoval, že „[j]udikatura NSS poskytuje již četná vodítka pro posuzování účelovosti uzavření manželství. Za účelové sňatky lze označit sňatky uzavřené výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu podle směrnice 2004/38/ES, na které by jinak dotyčná osoba neměla nárok (k tomu blíže viz rozsudek ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 Azs 410/2017-96, bod 36). Zjišťování existence účelového manželství a v návaznosti na to případné odepření pobytového oprávnění je věcí členských států respektujících ustanovení směrnice 2004/38/ES, v českém kontextu pak směrnice a zákona o pobytu cizinců“.
48. Praxe, kdy za účelem jednotné interpretace a aplikace unijního práva správní orgány přihlížejí také k právně nezávazným aktům orgánů EU (tzv. soft-law), poskytujícím bližší interpretační rámec, není nijak výjimečná. Zvláště použití soft-law při posuzování účelovosti manželství Nejvyšší správní soud opakovaně podpořil. Konkrétně se jedná o sdělení Evropské komise ze dne 2. 7. 2009 č. KOM(2009) 313 a sdělení Evropské komise ze dne 26. 9. 2014 č. KOM[2014] 604, která obsahují indikativní kritéria poukazující na to, že zneužití práva uzavřením účelového sňatku je spíše nepravděpodobné (pozitivní kritéria), nebo spíše pravděpodobné (negativní kritéria). Tato kritéria pak slouží jako vodítka pro učinění závěru o účelovosti uzavření sňatku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2025, č. j. 9 Azs 30/2025-42, body 23 a 24, resp. tam odkazované rozsudky téhož soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, bod 50, ze dne 23. 11. 2017, č. j. 7 Azs 326/2017-21, bod 28, ze dne 26. 9. 2018, č. j. 10 Azs 68/2018-39, body 16 a 17, a již citovaný rozsudek č. j. 10 Azs 86/2023-51, bod 12).
49. Demonstrativní výčet indikativní kritérií provedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 13. 10. 2022, č. j. 6 Azs 141/2021-34, bod 18 následovně: „Mezi pozitivní indikativní kritéria se řadí následující skutečnosti: (i) manžel, který je státním příslušníkem třetí země, by

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

bez problémů získal právo pobytu sám nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím; (ii) pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu; (iii) pár měl společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu; (iv) pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností (hypotéka na bydlení, atd.). V rámci negativních indikativních kritérií mohou vnitrostátní správní orgány zohlednit zejména následující faktory: 1/ pár se před svatbou nikdy nesetkal; 2/ pár se neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, o okolnosti jejich prvního setkání, nebo důležité osobní informace, které se jich týkají; 3/ pár nemluví společným jazykem, kterému oba rozumí; 4/ důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány, aby byl sňatek uzavřen (s výjimkou peněz nebo darů, které byly předány jako věno v kulturách, kde je to běžnou praxí); 5/ v minulosti jednoho nebo obou manželů existuje důkaz o předchozích účelových sňatcích nebo jiných formách zneužití a podvodu, jejich účelem bylo nabytí práva pobytu; 6/ rozvoj rodinného života pouze tehdy, kdy byl přijat příkaz k vyhoštění; 7/ pár se rozvedl krátce potom, co dotýčný státní příslušník třetí země získal právo pobytu“.

50. Na druhou stranu Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně odmítl slepé následování indikativních kritérií, a naopak setrvale požaduje, aby správní orgány posoudily všechny skutečnosti komplexně, přičemž v odůvodněných případech jim nic nebrání se od indikativních kritérií odchýlit a dospět navzdory jejich naplnění k závěru, že jde o manželství skutečné. Podle Nejvyššího správního soudu po rodinném příslušníkovi občana Evropské unie je možné požadovat pouze to, aby hodnověrně prokázal existenci této rodinné vazby, nemusí aktivně dokazovat skutečný záměr sledovaný uzavřením manželství. Zjištění, že jsou naplněna indikativní kritéria, má vést zastupitelský úřad k tomu, aby sám podnikl další kroky, které by jeho podezření potvrdily nebo vyvrátily. Zjištěné skutečnosti je třeba posuzovat v jejich souhrnu a důkladně zhodnotit také ty, které svědčí ve prospěch řádného úmyslu manželů (srov. již odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 326/2017-21, body 28 a 29, resp. tam odkazované rozsudky téhož soudu č. j. 4 Azs 228/2015-40 a ze dne 29. 10. 2015, č. j. 5 Azs 89/2015-30).
51. Dále pak Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 4. 12. 2025, č. j. 5 Azs 279/2024-28, bod 17 provedl shrnutí své judikatury týkající se posuzování účelovosti manželství následovně: „Nejvyšší správní soud opakovaně judikuje, že [...] je povinností správních orgánů na základě řádných skutkových zjištění jednoznačně prokázat jednak to, že výlučným účelem sňatku bylo získání pobytového oprávnění, a také to, že manželé nemají a neměli v plánu vést společně manželský život. Toto důkazní břemeno leží výlučně na správních orgánech (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, a ze dne 26. 9. 2018, č. j. 10 Azs 68/2018-39, či jeho usnesení ze dne 30. 11. 2022, č. j. 1 Azs 217/2022-78). Toto posouzení je přitom primárně skutkovou otázkou (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013-43). Účelovým sňatkem je takový sňatek, jehož výlučným účelem bylo získání pobytu na území EU (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 Azs 410/2017-96, či ze dne 13. 10. 2022, č. j. 6 Azs 141/2021-34)“.
52. V žalobcem při soudním jednání citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 228/2015-40 byl vysloven závěr (ve formě právní věty), že „[p]ři posuzování účelovosti manželství [...] je nutné prokázat kumulativně jak úmysl obházet zákon o pobytu cizinců k získání pobytového oprávnění, tak i úmysl nevést společný manželský život. Neexistence společné domácnosti je zde možnou indicií, nikoli však jednoznačnou oporou pro takový závěr. Důkazní břemeno ohledně uvedených skutečností nese správní orgán a v případě

pochybností je nutno učinit závěr, že se nejedná o účelové manželství.“

53. Soud na základě obsahu správního spisu a právě uvedených právních východisek posoudil žalobní námitky následovně.
54. V první řadě je zřejmé, že žalovaný se nemohl dopustit namítaných porušení ustanovení § 50 odst. 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 správního řádu, neboť ty jsou zařazeny do části druhé správního řádu, která se na řízení o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza vedené dle § 180e zákona o pobytu cizinců nepoužije (viz § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Nicméně, jak již soud uvedl výše, to nezbavilo žalovaného povinnosti, aby řádně (ve spolupráci s prvostupňovým orgánem) zjistil skutkový stav pro své rozhodnutí ve smyslu § 3 správního řádu, které je zařazeno v části první správního řádu, kterou zmíněné ustanovení zákona o pobytu cizinců nevylučuje (otázce porušení této povinnosti žalovaným se bude soud věnovat níže).
55. Žalovaný a prvostupňový orgán nepochybili ani tím, že při posouzení otázky, zda manželství žalobce s jeho manželkou bylo uzavřeno účelově ve smyslu § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců, aplikovali pozitivní a negativní indikativní kritéria. Ač se skutečně nejedná o prameny práva, jak namítal žalobce, tak nepochybně jde o významné vodítko pro učinění závěru o účelovosti uzavření sňatku. Jak plyne z výše citované judikatury, správní soudy použití tzv. soft-law při posuzování účelovosti manželství běžně akceptují.
56. Žalovanému rovněž nelze upřít, že se zabýval hodnocením všech pozitivních indikativních kritérií a poté i několika negativních kritérií, přičemž hodnocení většiny z těchto kritérií má dostatečnou oporu ve skutkovém stavu, který plyne ze správního spisu. Zmínit lze zejména to, že žalobce se svou manželkou (i) nebyli před sňatkem v dlouhodobém vztahu (pouhý online kontakt před sociální sítí a bez jediného osobního setkání nelze považovat za dlouhodobý partnerský vztah, a to bez ohledu na délku online kontaktu); (ii) neměli společné bydliště a nevedli společnou domácnost (pobyt v domě rodičů několik dní před a po svatbě není vedením společné domácnosti); (iii) nepřijali vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností, např. hypotéku (jakkoli je tato skutečnost pochopitelná v situaci žalobce a jeho manželky, kteří doposud žili odděleně a v ČR mají zajištěno bydlení v domě manželčina otce, nic to nemění na tom, že ani toto pozitivní kritérium nebylo naplněno). Soud přisvědčil žalovanému i v tom, že v žalobcově případě nelze s jistotou tvrdit, že by „*bez problémů získal právo pobytu sám*“ (o tom, že žalobce před podáním předmětné žádosti o krátkodobé vízum nikdy legálně nepobýval v ČR, resp. ani o pobytové oprávnění v ČR či EU nežádal, nebylo sporu). Ač žalobce namítal, že by mohl získat zaměstnanecké pobytové oprávnění, nelze na základě jím v předmětném řízení tvrzených a doložených skutečností dospět k závěru, že by takové či jiné pobytové oprávnění tento získal „*bez problémů*“. Rovněž je nepochybné, že se manželé před svatbou nikdy (v dospělém věku) nesetkali, čímž je naplněno jedno z negativních kritérií (s ohledem na to, že žalobcova manželka přesídlila z Vietnamu do ČR ve věku 13 let, je z hlediska tohoto kritéria nerozhodné, zda vůbec, případně kolikrát se žalobce s manželkou setkali v dětství).
57. Naproti tomu soud nepřisvědčil žalovanému, že by byla prokazatelně naplněna i zbývající jím uváděná dvě indikativní kritéria.
58. Žalovaný při soudním jednání akcentoval, že posuzovaný případ je specifický v tom, že

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

žalobce se svou manželkou prokazatelně neměli žádné společné plány do budoucna. S tím se soud neztotožnil. Již v napadeném rozhodnutí žalovaný na str. 9 (v rámci hodnocení osmého kritéria) uvedl, že manželka žalobce vypověděla, že žalobce bude z počátku pracovat v jejich bistro, nejprve se musí zaučit jako pomocný kuchař, aby se vše naučil a následně mohli mít společně dítě a on ji mohl zastoupit v bistro. Dále ale žalovaný již jen odcitoval z výpovědi žalobce, který měl dle žalovaného k plánům do budoucna uvést pouze: „*Již jsme oba mladí, chceme mít ještě dítě, chci se naučit česky*“, a poté žalovaný konstatoval: „*Výše uvedené nenasvědčuje tomu, že by se žadatel aktivně připravoval na integraci do života v ČR a jiné profesní zaměření, jak by správní úřad očekával od manžela-cizince, který se chce s manželkou usadit v cizí zemi. V tomto ohledu žadatel spoléhá na manželku*“. Žalovaný ovšem zcela pominul tu část výpovědi, kde žalobce uvedl: „*mám v úmyslu pracovat s manželkou [v restauraci, kterou spoluvlastní jeho manželka se svým otcem – pozn. soudu], ale až po určité době, až se naučím česky. Budu tam na výpomoc manželce. Teď je tam jen otec a manželka*“, a rovněž i odpověď na otázku týkající se bydlení manželky, kde žalobce popsal dům v O., který vlastní její otec a kde plánují s manželkou společně žít, neboť dům má na to dostatečnou kapacitu. Rovněž interpretace výpovědi manželky je v tomto ohledu poněkud zkreslená, neboť žalovaný v napadeném rozhodnutí pominul poměrně důležitý kontext z hlediska plánů do budoucna. Manželka totiž ve své výpovědi v souvislosti se zapojením manžela do práce v rodinném bistro uvedla, že „*ze začátku bude pomocný kuchař, protože plánujeme dítě, a tak se musí vše naučit, abych mohla být v budoucnu doma s dítětem a on by pracoval s tatínkem*“. Dále k výslovnému dotazu na společné plány do budoucna uvedla: „*Ještě nevíme, protože čekáme na povolení pro mého manžela, pak budeme plánovat budoucnost. První plán je, že bude pracovat u nás v bistro*“. Dále se žalobcova manželka vyjádřila k tomu, že výdaje spojené se společným životem nejprve ponese ona a poté manželé společně, a dále že manžel plánuje se odstěhovat do ČR natrvalo.

59. Z uvedeného je zřejmé, že žalobce se svou manželkou měli společné plány do budoucna, přičemž v jejich osobní situaci (dva mladí lidé, co se z podnětu jejich rodin seznámili přes sociální síť, žijí odděleně každý v jiné zemi a manžel čeká na povolení ke vstupu do ČR) jsou jimi popsané společné plány (byť jednoduše formulované) logické a nikoli zjevně nepřesvědčivé. Je proto zřejmé, že konstatování žalovaného, že nic nenasvědčuje tomu, že by se žalobce aktivně připravoval na integraci do života v ČR a že spoléhá na manželku, nemá oporu ve výpovědích obou manželů. Rovněž konstatování žalovaného, že manželce nic nebránilo a nebrání v tom, aby s žalobcem alespoň po nějaký čas realizovala společný život v jeho zemi původu či jiné třetí zemi, zcela pomíjí konkrétní skutkové okolnosti případu a osobní situaci obou manželů, zejména manželky žalobce. Je logické a pochopitelné, že manželka, pokud se svým otcem pracuje v rodinném bistro a má v ČR zázemí, nebude chtít, a dokonce si možná ani nemůže dovolit (z důvodu zajištění provozu jejich rodinného bistra) realizovat společný život se svým manželem v jiné zemi. A konečně soud musí odmítnout konstatování žalovaného, že „*manželé společný život dle jejich vyjádření nerealizovali a ani nyní realizovat nehodlají*“, neboť pro tvrzení, že manželé nehodlají realizovat společný život ani „nyní“, tedy poté, co žalobce usiluje o pobytové oprávnění v ČR, nemá nejmenší oporu ani ve výpovědích obou manželů, ani v jiné části správního spisu.
60. Pokud jde o negativní kritérium neshody manželů ohledně jejich osobních údajů, okolností jejich prvního setkání nebo důležitých osobních informací (část hodnotící sedmé kritérium na str. 8 a 9 napadeného rozhodnutí), pak soud přisvědčil žalovanému pouze v tom, že se

jisté nesrovnalosti ve výpovědích obou manželů skutečně objevily. Na druhou stranu, rozhodně se nejednalo o „*naprostou neznalost základních osobních údajů a důležitých osobních informací týkajících se partnera*“, jak je i podle napadeného rozhodnutí třeba chápat neshodu při hodnocení tohoto kritéria. Podle názoru soudu žalovaným provedený výčet žalobcovy neznalosti některých údajů nelze považovat za „zásadní informace“, které by měl manžel o manželce vědět, ba dokonce že by z takové neznalosti vyplývalo, že žalobce „*ve skutečnosti nezajímá situace jeho manželky a podmínky budování společného života s manželkou, ale spíše, zda získá vízum*“ (viz str. 8 napadeného rozhodnutí). Soud poté, co se obeznámil s výpověďmi obou manželů, konstatuje, že, ač obsahují některé dílčí nesrovnalosti, ve většině se jejich odpovědi co do podstaty shodují. Na shodnost odpovědí nelze klást přehnané požadavky již z toho důvodu, že v případě žalobce se jedná o překlad jeho odpovědí z vietnamštiny a rovněž v rámci protokolace bývají zaznamenané odpovědi zjednodušeny či mohou být mírně významově posunuty.

61. Souhrnně řečeno, v nyní projednávané věci sňatek žalobce s jeho manželkou skutečně vykazuje několik žalovaným popsanych indicií typických pro účelově uzavřené manželství, ovšem na druhou stranu řada negativních indikativních kritérií typických pro účelově uzavřená manželství naplněna nebyla. Správní orgány byly povinny posoudit zjištěné skutečnosti v jejich souhrnu a ve vzájemné souvislosti, přičemž měly důkladně zhodnotit také ty, které svědčily ve prospěch řádného úmyslu manželů. To ovšem správní orgány v nyní projednávané věci neučinily, ač ve svých rozhodnutích tvrdily opak. V případě manželství žalobce a jeho manželky jsou velmi silnými faktory svědčícími proti závěru o účelovosti uzavřeného sňatku zejména (i) jejich společný vietnamský původ, (ii) neexistence jazykové bariéry, neboť oba mluví stejným rodným jazykem, (iii) oba vycházejí ze stejného kulturního a geografického prostředí, (iv) oba jsou si věkově blízcí, (v) jejich rodiny se dlouhodobě znají již od jejich dětství, a (vi) jejich seznámení i sňatek byly domluveny jejich rodinami, což není ve vietnamské kultuře neobvyklé.
62. Navíc oba správní orgány zcela pominuly závěrečnou část protokolu o pohovoru manželky žalobce, kde se policejní orgán [pohovor provedla cizinecká policie – pozn. soudu] vyjádřil k provedenému pohovoru, přičemž mj. uvedl, že žalobcova manželka (i) se po úvodní nervozitě s přibývajícím časem uklidnila, na kladené otázky odpovídala ochotně, upřímně a bezprostředně; (ii) v rámci protokolace jednoznačně vyplynulo, že její sňatek byl podle vietnamské tradice předem rodinami dohodnutý, (iii) k výsledku si přinesla mnoho fotografií svého pobytu ve Vietnamu k případnému doložení, a (iv) z celého pohovoru vyplynulo, že rodinami domluvený sňatek považuje za – dle vietnamských tradic – naprosto normální.
63. Soud připouští, že v úvahách správních orgánů mohly převážít indikativní kritéria svědčící pro podezření o účelovosti žalobcem uzavřeného manželství. Soud v tomto ohledu správním orgánům neupírá jejich správní uvážení. Pokud ovšem takto správní orgány v žalobcově případě uvážily, pak byly povinny podniknout další kroky, na základě kterých by podezření na účelovost sňatku potvrdily či vyvrátily. Důkazní břemeno směrem k jednoznačnému prokázání, že výlučným účelem sňatku bylo pouze a jenom získání pobytového oprávnění pro žalobce a současně že manželé nemají a neměli v plánu vést společně manželský život, bylo na správních orgánech, což připustil i samotný žalovaný při soudním jednání. Ovšem této své povinnosti správní orgány v nyní projednávané věci nedostály. Ze správního spisu vyplývá, že se oba správní orgány spokojily s tím, že prvostupňový orgán provedl paralelní pohovory s žalobcem a jeho manželkou, aniž by

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

jakkoli dále prověřovaly nesrovnalosti, které v těchto pohovorech identifikovaly. Žalobci rovněž nelze klást k tíži, že nedoložil více důkazů o jeho vzájemné komunikaci se svou manželkou z doby před jejich osobním setkáním, resp. uzavřením sňatku. Ani prvostupňový orgán, ani žalovaný žalobce v průběhu celého řízení o jeho žádosti o udělení víza nevyzvali k doložení těch okolností jeho vztahu s manželkou, ohledně kterých jim v jistém ohledu vznikly pochybnosti. Žalobce měl dostat možnost správními orgány zjištěné rozpory, které mu měly být předestřeny, vysvětlit, a pokud by se s jeho vysvětleními správní orgány nespokojily, měly jej zcela konkrétně a srozumitelně vyzvat k doložení odpovídajících důkazů k otázkám a tvrzeným skutečnostem, které byly dle správních orgánů sporné (k tomu srov. již výše odkazované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 279/2024-28, bod 20).

64. Soud přisvědčil žalobci v tom, že žalovaný pochybil, pokud odmítl hodnotit konverzaci žalobce a jeho manželky na sociálních sítích v počátku jimi tvrzeného seznámení (leden 2023), kterou žalobce doložil v žádosti o nové posouzení s odůvodněním, že se jeho manželce tuto konverzaci podařilo dodatečně dohledat na starém telefonu. Vysvětlení žalovaného, proč se touto listinou nezabýval, neobstojí. Podle § 180e odst. 3 věty druhé zákona o pobytu cizinců skutečně platí, že důvodem žádosti o nové posouzení nemohou být skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza, ovšem žalobce zmíněnou konverzaci pouze dokládal svá (i manželčina) předchozí tvrzení, že se seznámili po sociálních sítích počátkem roku 2023. Jednalo se tedy o důkazy na podporu původních výpovědí manželů, ohledně kterých žalobce až do okamžiku, než se seznámil s odůvodněním rozhodnutí o zamítnutí jeho pobytové žádosti, nemohl s jistotou vědět, že budou ze strany správních orgánů hodnoceny jako rozporné a nevěrohodné, resp. nedostatečně prokázané. Žalovaným odkazované přiměřené použití § 82 odst. 4 správního řádu zjevně nemůže obstát, neboť spadá do části druhé správního řádu, která se v řízení dle § 180e zákona o pobytu cizinců neuplatní, jak ostatně v jiném kontextu argumentoval samotný žalovaný a jak již bylo soudem vysvětleno výše.
65. Soud v žalobcově případě nepředjímá, zda manželství žalobce bylo či nebylo uzavřeno účelově s výlučným cílem opatřit žalobci právo pobytu na území ČR, resp. EU. To je úkolem správních orgánů a v tomto ohledu soud nebude nahrazovat jejich správní uvážení. Na základě obsahu správního spisu však soud konstatuje, že správními orgány doposud shromážděné podklady a zjištěné skutečnosti neumožňují jednoznačný závěr o tom, že výlučným účelem sňatku žalobce a jeho manželky bylo získání pobytového oprávnění pro žalobce a současně že žalobce se svou manželkou nemají (a před uzavřením sňatku neměli) v plánu vést společně manželský život.
66. Soud i na tomto místě připomíná judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které „*při posuzování manželství je třeba mít vždy na zřeteli, že neexistuje jeden společensky akceptovaný model manželství s jasně definovaným obsahem. Lidé jsou různí, uzavírají sňatky z různých pohnutek a logicky se liší i následný obsah svazku. Za účelově uzavřený proto nelze označit každý sňatek cizince s občanem EU, který v očích správního orgánu nedosahuje kvality ideálního modelu manželského vztahu, nebo který manželé uzavřeli mj. i z důvodu řešení pobytové situace cizince. Jak totiž plyne z výše uvedené judikatury, je třeba dokládat snahu obejít zákon o pobytu cizinců, tj. uzavřít svazek pouze za účelem získat pobytové oprávnění, nikoliv nedokonalosti vztahu manželů*“ (srov. již výše odkazované rozsudky č. j. 6 Azs 141/2021-34, bod 29 a č. j. 10 Azs 68/2018-39, bod 21).

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

67. V návaznosti na výše uvedené soud uzavírá, že správní orgány v žalobcově případě neunesly důkazní břemeno, neboť v předchozím řízení nebylo z jejich strany dostatečně prokázáno a zjištěno, že žalobce uzavřel sňatek se svou manželkou účelově, a to pouze s cílem získat pro sebe vízum. Závěr žalovaného o účelovosti manželství žalobce a jeho manželky proto neobstojí, neboť nemá dostatečnou oporu ve spisovém materiálu. Správní orgány tudíž nezjistily skutkový stav pro své rozhodnutí řádně a dostatečně ve smyslu § 3 správního řádu.

VI.

Rozhodnutí soudu

68. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud výrokem I. tohoto rozsudku napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné pro nedostatky ve zjišťování a hodnocení skutkového stavu věci (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).
69. Soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán právním názorem vysloveným výše v tomto rozsudku (srov. § 78 odst. 5 s. ř. s.). S ohledem na okolnosti daného případu soud nepřistoupil ke zrušení prvostupňového rozhodnutí (byť bylo zatíženo stejnými vadami jako napadené rozhodnutí), neboť chtěl žalovanému ponechat prostor pro uvážení ohledně dalšího postupu. Navíc má soud za to, že je v možnostech žalovaného, aby v dané věci opětovně rozhodl sám, aniž by věc musela být vrácena prvostupňovému orgánu. Není žádoucí, aby nové rozhodnutí bylo zbytečně oddalováno. Je třeba mít na paměti, že žalobci, který prokázal existenci rodinné vazby (manželství) k občanu EU, svědčí právo na krátkodobé vízum rodinného příslušníka občana EU, přičemž správní orgány mu jej neudělí pouze tehdy, pokud jsou schopny prokázat, že existuje důvod, pro který by žalobci toto právo výjimečně nemělo být přiznáno, tedy v daném případě obcházení zákona účelovým uzavřením manželství.

VII.

Náklady řízení

70. Výrokem II. tohoto rozsudku soud rozhodl o nákladech řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. má právo na náhradu nákladů ten účastník, který byl v řízení plně úspěšný. V tomto řízení byl plně procesně úspěšný žalobce a náleží mu proto náhrada nákladů řízení v celkové výši 20 556 Kč.
71. Soud za účelně vynaložené náklady, které byly nezbytné k dosažení úspěchu žalobce v řízení, předně považoval zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Dále pak se jedná o náklady žalobce na jeho právní zastoupení, které soud určil podle obsahu soudního spisu a s přihlédnutím k žalobcově vyčíslení. Žalobci náleží náhrada za tři úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Těmito úkony jsou (i) převzetí zastoupení, (ii) sepsání žaloby a (iii) účast na soudním jednání konaném dne 5. 5. 2026. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí výše odměny za jeden úkon právní služby 4 620 Kč ($3 \times 4\,620 = 13\,860$ Kč). Náhradu hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu tvoří 450 Kč za každý úkon ($3 \times 450 = 1\,350$ Kč). Celkem tedy odměna advokáta činí 15 210 Kč. Soud dále žalobci přiznal jím vyčíslené jízdné ve výši 1 446 Kč (tj. za cestu osobním automobilem Praha – Plzeň – Praha, celkem 200 km) a náhradu za ztrátu času ve výši 900 Kč (tj. 6 půlhodin po 150 Kč), celkem tedy 2 346 Kč, a to v souvislosti s účastí

zástupce žalobce na soudním jednání konaném dne 5. 5. 2025. Právní zástupce žalobce DPH z odměny a náhrad nenárokoval.

72. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s § 64 s. ř. s. Lhůta k plnění nákladů řízení byla stanovena podle § 160 odst. 1 *in fine* o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a s přihlédnutím k možností žalovaného tuto platbu realizovat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 5. května 2026

Mgr. Aleš Smetanka v.r.
samosoudce